

Sygn. akt III AUa 598/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel (spr.)
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko SSO del. Beata Góraska
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2015 r. w Szczecinie

sprawy E. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o odsetki

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 czerwca 2014 r. sygn. akt VI U 110/14

oddala apelację.

SSO del. Beata Góraska SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSA Jolanta Hawryszko

Sygn. akt III AUa 598/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. decyzją z dnia 16.01.2014r. przyznał ubezpieczonej E. C. 5,48zł odsetek za 7 dni opóźnienia w wypłacie emerytury.

Ubezpieczona złożyła odwołanie od decyzji, żądając między innymi wyższych odsetek. Kwoty żądanej nie wskazała. Podniosła, że ZUS naraził ją na wiele trudności, niewiarygodność dla banku i karne odsetki za nieterminowe realizowanie zobowiązań.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 4 czerwca 2014r. oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że ubezpieczona od sierpnia 2010 r. pobierała emeryturę "wcześniejszą". Termin płatności świadczenia określono ostatecznie na 10 dzień miesiąca.

W dniu 16.09.2013r. ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury w wieku powszechnym. Decyzją z 3.01.2014r. organ rentowy przyznał emeryturę od dnia 6.10.2013r., zawieszając jednocześnie jej wypłatę albowiem okazała się ona świadczeniem mniej korzystnym niż dotychczasowe. Jednocześnie podjął wypłatę świadczenia w dotychczasowej, niezmienionej wysokości od 1.01.2014r. a więc od miesiąca w którym wydał decyzję. Comiesięczna kwota świadczenia do wypłaty wynosi 2 197,16zł brutto. Przekazanie środków należnych za miesiąc styczeń 2014r. nastąpiło w dniu 17.01.2014r. Dnia 13.01.2014r. ubezpieczona wniosła o naliczenie i wypłatę odsetek za nieterminowe przekazanie świadczenia.

Sąd Okręgowy na podstawie powyższych ustaleń przyjął, że w sprawie spór sprowadzał się do wysokości należnych ubezpieczonej odsetek. Błąd pozwanego, uzasadniający przyznanie odsetek na podstawie art. 85 ust.1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 121 dalej jako ustawa systemowa), nie był sporny. Termin spełnienia świadczenia upłynął 10, a świadczenia wypłacono 17 stycznia 2014 r. Okres opóźnienia w wypłaceniu świadczeń okresowych liczy się od dnia następującego po ustalonym terminie ich płatności do dnia wypłaty świadczenia (§ 2 pkt. 4 i 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 1999.12.104) Sąd wskazał, że wysokość odsetek ustawowych wynosi 13 % w stosunku rocznym (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 grudnia 2008r. w sprawie określenia wysokości odsetek ustawowych - Dz.U.2008.220.1434.) W ocenie Sądu meriti, skoro świadczenie wynosiło 2 197,16zł, to należne odsetki pozwany prawidłowo określił na 5,48 zł ($2197,16 * 7 * 13\% : 365$).

Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd na podstawie art. 477 14 § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Jednocześnie, Sąd mając na uwadze zgłoszone przez ubezpieczoną roszczenie o zasądzenie 5000 zł odszkodowania i 500 zł zadośćuczynienia – postanowieniem prawomocnym z dnia 4 czerwca 2014r. przekazał je właściwemu sądowi.

Z powyższym wyrokiem nie zgodziła się ubezpieczona i zaskarżyła rozstrzygnięcie w całości, podnosząc, że organ rentowy w naliczaniu odsetek oszukuje. W uzupełnieniu apelacji ubezpieczona wniosła o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania podkreślając, że organ rentowy zwraca nadpłatę bez odsetek, a należne odsetki wypłaca śmieszne.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego oraz dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia i rozważania prawne Sądu Okręgowego, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyroki Sądu Najwyższego z 5 listopada 1998r. I PKN 339/98, OSNAPiUS 1999/24 poz. 776, z 22 lutego 2010r. I UK 233/09, Lex nr 585720). Sąd Apelacyjny podzielił również stan prawny wskazany jako podstawa rozstrzygnięcia.

Sąd Apelacyjny akcentuje, że przesłanką powstania obowiązku organu rentowego wypłaty odsetek jest opóźnienie tego organu w ustaleniu prawa do świadczenia pieniężnego lub wypłaty tego świadczenia. Jak wynika z prawidłowych ustaleń Sądu Okręgowego, decyzją z dnia 3 stycznia 2014r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej emeryturę w wieku powszechnym od 6 października 2013r., zawieszając jednocześnie jej wypłatę, bowiem okazała się ona świadczeniem mniej korzystnym, niż w dotychczasowej wysokości pobierana emerytura nauczycielska. Jednocześnie organ rentowy

podjął wypłatę świadczenia w dotychczasowej wysokości od 1 stycznia 2014r., a więc od miesiąca, w którym wydał decyzję. Skoro ubezpieczona dnia 13 stycznia 2014r. wniosła o naliczenie i wypłatę odsetek, to przekazanie tych środków nastąpiło w dniu 17 stycznia 2014r., a więc po upływie terminu ustalonego na dzień dziesiąty tegoż miesiąca. Jednakże przedstawiona wysokość odsetek ustawowych za 7 dni zwłoki w kwocie 5,48 została przez organ rentowy prawidłowo obliczona i przekazana zgodnie z powołanymi przepisami.

Powyższa ocena znajduje pełne potwierdzenie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2011r. II UK 22/11 o treści:

„1. W stosunkach opartych na prawie ubezpieczeń społecznych odsetki od opóźnionego świadczenia uregulowane są na potrzeby tego prawa wyczerpująco, bez możliwości odwoływania się - poza określeniem wysokości odsetek - do przepisów prawa cywilnego.

2. Zawarte w art. 85 ust. 1 u.s.u.s. określenie: "nie ustalił prawa do świadczenia" oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania.

3. Odsetki należą się za czas opóźnienia, tj. poczynając od dnia wymagalności długu, a kończąc na dniu jego zapłaty. Na ten zamknięty okres składają się poszczególne dni opóźnienia, a należność z tytułu odsetek narasta sukcesywnie, podwyższa się bowiem z każdym dniem o stosowną kwotę pieniężną. W prawie ubezpieczeń społecznych dniem zapłaty jest dzień określony w § 2 ust. 6 rozporządzenia z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 12, poz. 104), tj. dzień przekazania należności na pocztę lub do banku”.

Jednocześnie Sąd zwraca uwagę, że w niniejszym postępowaniu z odwołania od „decyzji odsetkowej” nie mogą być rozpoznawane inne roszczenia ubezpieczonej, które prawidłowo zostały przekazane przez Sąd meriti prawomocnym postanowieniem do właściwego sądu. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych – przedmiot rozpoznania sądowego wyznacza zawsze treść decyzji organu rentowego. Innymi słowy, przedmiot osądu sądu ubezpieczeń społecznych może być tylko stan rzeczy rozpoznany przez organ rentowy w wydanej decyzji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2007r., II UZ 1/07, OSNP 2008/7-7/117 i z dnia 13 maja 1999r., sygn. akt II UZ 52/99, OSNP 2000/15/601).

W świetle powyższego, Sąd odwoławczy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO del. Beata Górńska SSA Zofia Rybicka - Szkibieli SSA Jolanta Hawryszko